

IBC2022-202205-20

بررسی اثر عصاره هیدروالکلی پیه انار بر فرایند انعقاد خون در موش سوری

فرحناز محمدی تازه آبادی^۱، میترا ابراهیمی^۱، مسعود فریدونی^{۲*}، جعفر وطن دوست^{۱*}

گروه زیست شناسی سلولی و مولکولی، دانشکده علوم پایه دانشگاه حکیم سبزواری.

۱- گروه زیست شناسی سلولی و مولکولی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه فردوسی مشهد.

* نویسنده مسئول: j.vatan@hsu.ac.ir و fereidoni@um.ac.ir

چکیده

بررسی خواص فارماکولوژیک پیه انار و مواد موثره آن باتوجه به کاربردهای بالینی و بهداشتی که در انسان دارد، می تواند حائز اهمیت باشد. انار یکی از گیاهان دارویی است که در طب سنتی ایران برای درمان بیماری های قلبی (بافرض ضد انعقاد بودن) کاربرد دارد، باین حال در پژوهش حاضر به بررسی چگونگی اثر احتمالی عصاره هیدروالکلی پیه انار بر سرعت روند انعقاد خون پرداخته شده است در یک دوره ۲۱ روزه اثر غلظت های ۱۰۰، ۲۵۰، ۵۰۰، ۱۰۰۰، ۲۵۰۰، ۵۰۰۰، ۱۰۰۰۰ میلی گرم بر کیلو گرم از عصاره هیدروالکلی پیه انار در ۷ تکرار بر پارامترهای انعقاد خون شامل زمان پرترومبین (PT)، زمان نسبی ترومبوپلاستین (APPT) و زمان انعقاد (CT) بر روی موش های سوری نر بررسی گردید. نتایج به وسیله روش t-student تجزیه و تحلیل آماری شدند. در بین تمام تیمارها غلظت ۱۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم عصاره پیه انار سبب کاهش معنی دار در PT شد ($p < 0.05$). در اندازه گیری APTT تمامی غلظت های مورد استفاده از عصاره اختلاف معنی دار ($p < 0.05$) با شاهد داشتند که در این میان غلظت های ۱۰۰ و ۲۵۰ میلی گرم بر کیلوگرم از نسبت به سایر تیمارها سبب کاهش بیشتر در APTT شدند. یافته های حاصل از این مطالعه نشان دهنده تأثیر انعقادی عصاره هیدروالکلی پیه انار است که بر خلاف فرض این پژوهش است از آنجایی که عصاره هیدروالکلی انار مانع پراکسیداسیون لیپیدی در غشا پلاکت ها و مهار تجمع پلاکت ها شده است احتمالاً اثرات مفید خود بر بیماری های قلبی را از طریق مهار فرایند های انعقادی با واسطه ی پلاکت ها اعمال است می گذارد اما نتایج این تحقیق نشان داد احتمالاً فرایند های انعقادی شده با واسطه ی پروتیین ها و فاکتورهای انعقادی پلاسما بهبود هم پیدا می کنند لذا بکار بردن عصاره پیه انار برای درمان اختلالات انعقادی ناشی از نقص در عملکرد پروتئین های انعقادی قابل بررسی بیشتر خواهد بود و می تواند در جهت کاربرد بالینی بهینه پیه انار و نیز در انجام پژوهش های تکمیلی در این زمینه کمک کننده باشد.

کلمات کلیدی: هموفیلی، گیاهان دارویی، پیه انار، انعقاد خون